

hvorledes en given reklameindsats bør fordeles over tid. Også dette problem diskuteres.

På basis af en seriemodel, hvor man lader antallet af konsumenter og disses karakteristika variere over tid, og hvor man kan studere betydningen af grove indikatorer som en vares afsætningsmæssige udviklingsstade og et mærkes grad af indarbejdelse, når forfatteren til bl. a. følgende konklusioner:

- a. En periodebetragtning er rimeligt realistisk, dersom det drejer sig om indarbejdede, kortvarige mærker. Den er generelt urealistisk, hvad angår langvarige mærker.
- b. Når det gælder fordelingen af en given reklameindsats over tid, er der en væsentlig forskel mellem kortvarige og langvarige mærker. Er mærket kortvarigt, vil løsningen normalt være at sprede indsatsen jævnt over planlægningsperioden. Er mærket langvarigt, bør indsatsen groft set følge varens »sæson«.

Afhandlingen er på i alt 327 sider. Heraf fylder det egentlige tekstafsnit 160 sider. Resten er tabelbilag.

Ole Heise, Håndbog i EDB-service, G. E. C. Gad, København, 1971, 309 sider.

Ole Heise har i denne bog gjort rede for sine praktiske erfaringer som edb-konsulent.

Han beskriver de konkrete spørgsmål, der knytter sig til valg af program, samarbejde med et edb-servicebureau, den første kontakt med et edb-servicebureau, valg af dette, aftale med dette, samt en række mere detaljerede problemer om selve dataindsamlingen og behandlingen, samt, naturligvis det organisatoriske arbejde, der knytter sig til en edb-funktion.

Richard Rosenbloum and John R. Russell, New Tools for Urban Management, Division of Research, Graduate School of Business Administration, Harvard University, Boston, 1971, 298 sider.

Bogen bærer undertitlen Studier i systemer og organisationsanalyse. Dette står for en sammenkædning af Operationsanalyse og Systemanalyse. Forfatterne siger, at Operationsanalyse er optimering indenfor givne grænser, medens Systemanalyse også inkluderer selve dette at finde frem til såvel

mål som midler. (Dette er i hvert fald kendetegnet ved det åbne, dynamiske system).

Dette er en anden måde at tage udgangspunkt i den teknik, der er gennemprøvet her, nemlig det såkaldte PPB-system, der står for Planlægning, programmering, Budget-system.

Det afgørende her er, at man ikke går ud fra en given budgetramme, og så finder ud af, hvad man kan nå indenfor den, men at man overvejer, hvilket system det er muligt at opbygge og ser på såvel dets resultat som dets omkostninger. Der bliver altså tale om alternative systemer med alternative mål og midler.

Denne teknik har været anvendt i forbindelse med planlægningen af to bysamfund. På god Harvard-maner er studierne indgående beskrevet som cases og de tør siges at være særdeles lærerige.

Meget tyder på, at PPB-systemerne er på vej frem i offentligt regi for at blive afprøvet og raffineret.

Ronald R. Gist, Basic Retailing, Texts and Cases, Wiley, London, 1971, 554 sider.

Dette er en meget indgående lærebogsfremstilling af en amerikansk detailhandelsproblematik. Den er således ikke direkte relevant for danske forhold, men en række områder synes at være af en sådan karakter, at også denne bogs materiale kan indgå i den lokale diskussion.

Det drejer sig om det, forfatteren kalder The Nature of Retailing, og navnlig det, man kunne kalde for butiksledelse, herunder varesortimentet, konferencer, markedssegmentering, m.v. Også målinger af handelsområdet og evaluering af dette og indretning af butiksstørrelse er klart samme type problemstilling.

En række mindre relevante afsnit skal ikke omtales, men til gengæld skal det understreges, at butikkens organisationsproblemer behandles kompetent, ligesåvel som en række driftsøkonomiske analyser og regnskabsteknik for en indgående behandling.

Paul Östling, Projektering af reell tidssystem – en introduktion, Studentlitteratur, Lund, (Akademisk Forlag, København), 1971, 222 sider.

Ifølge forfatterens forord henvender denne fremstilling sig i første omgang til system for medarbejdere, projektledere og projektchefer, som ønsker

en introduktion til reelle tidssystemer. Forfatteren mener også, at den med fordel kan anvendes til undervisning i edb.

De personer, der har del i ansvaret for fremstillingen, kommer fra statskontoret og fra datamaskincentralen for administrativ databehandling.

Bogen er opdelt i 12 afsnit, der starter med valg af terminaltype og billedskærmsteknologi, samt arbejdsmetoder med billedskærm.

Derefter behandles datakommunikationsnet og maskiner og programmer for datakommunikation. Det for civiløkonomer vel mest relevante afsnit er forfatterens behandling af databanken og dens organisation, samt databankprogrammer.

Lønsomhedsbedømmelser og driftsproblemer afslutter denne fremstilling, som bærer præg af en gruppe praktikeres rapport til deres kolleger.

Anders Abrahamson, et. al., red., Japan, Ekonomi och Politik, EFI, Stockholm, 1971, 259 sider.

En række unge, svenske forskere omkring Handelshøjskolen i Stockholm har haft til opgave at studere Japan med henblik på at finde ud af, hvorfor tingene synes at ændre sig så hurtigt i netop dette samfund.

De tager fat på de politiske problemer, både den højre- og venstreorienterede. De tager fat på de samfundsøkonomiske problemer, herunder miljøproblematikken, og de tager fat på uddannelse og forskning, herunder navnlig uddannelsen i virksomhedsledelse og endelig en meget detaljeret beskrivelse af det japanske erhvervsliv.

Det er en oversigtlig, interessant og særdeles informativ fremstilling.

C. van de Panne, Linear Programming and Related Technics, North Holland Publ. Company, Amsterdam, 1971, 364 sider.

Udformningen og anvendelsen af lineære programmeringsmodeller er i stadig udvikling. Van de Panne har beskæftiget sig med denne teknik i årevis og har skrevet en let tilgængelig og omfattende lærebog.

Bogen er inddelt i fire hoveddele: Grundlæggende lineær programmering, Anvendelser af lineær programmering, Transport- og netværksmetoder og endelig Beslutningstræer.

Hovedvægten i bogen ligger på en pædagogisering af forholdsvist avanceret teori mere end på egentlige anvendelser.

Donald L. Simmons, Linear Programming for Operations Research, Holden-Day, London, 1972, 288 sider.

Dette er en elementær lærebog i klassisk lineær programmering. Den må nærmest betegnes som en matematisk fremstilling for ikke-matematikere.

I serien Lecture Notes in Economics and Mathematical Systems, Springer Verlag, Berlin, er der udkommet 3 nye hæfter: No. 70, J. P. Braun, The Economic Effects of Floods, No. 71, R. Henn og O. Opitz, Konsum- und Produktionstheorie, II, No. 72, T. P. Bagchi og J. G. C. Templeton, Numerical Methods in Markov, Change and Bulk Queues.

Hæfterne er alle på en ca. 100 sider og er som titlen antyder mere forelæsningsnotater end de er egentlig gennemarbejdede publikationer. Det er dog vigtigt at understrege, at netop kompendiemateriale bringer ny forskningsviden hurtigt frem.

Erik Johnsen, Målbevidst virksomhedsledelse, Nyt Nordisk Forlag, København, 1973, 443 sider.

Bogen, der er en videreførelse af forfatterens disputats fra 1968 om målsætningsproblemer, indeholder 5 kapitler:

1. Målsætningstyper i virksomheder, 2. Virksomhedernes målsætning, 3. Ledelsesfilosofi og målsætning, 4. Adfærdsvidenskab, systemteori og målsætning og 5. Problemløsning og målsætningsteknik. The appendix om henholdsvis problemløsning, cases og checklister afslutter bogen, der også er forsynet med litteraturreferencer og stikordsregister.

Materialet er i vidt omfang baseret på empiriske studier om virksomhedernes ledelse, samt fra efteruddannelseskurser for topledere.

Carl F. Price and James W. Walker, Issues in Business: An Introduction to American Enterprise, Wiley, London, 1972, 486 sider.

Dette er et interessant forsøg på at lave en ny form for elementær lærebog i erhvervsøkonomi og virksomhedsledelse.